SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 3308

Warszawa, 9 października 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o przedłużeniu terminu obowiązywania programów ochrony powietrza.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią posłankę Elżbietę Burkiewicz.

(-) Izabela Bodnar; (-) Elżbieta Burkiewicz; (-) Żaneta Cwalina-Śliwowska; (-) Sławomir Ćwik; (-) Paulina Hennig-Kloska; (-) Rafał Kasprzyk; (-) Rafał Komarewicz; (-) Aleksandra Leo; (-) Barbara Okuła; (-) Barbara Oliwiecka; (-) Ryszard Petru; (-) Norbert Pietrykowski; (-) Marcin Skonieczka; (-) Mirosław Suchoń; (-) Ewa Szymanowska.

KLUB PARLAMENTARNY CENTRUM

Projekt

U S T A W A

z dnia …

o przedłużeniu terminu obowiązywania programów ochrony powietrza

Art. 1. 1. Programy ochrony powietrza, o których mowa w art. 91 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 1080, 1812 i 1863 oraz z 2026 r. poz. 176, 426, 605, 607, 635, 912, 982 i 1157), zachowują moc do czasu ustanowienia nowego programu ochrony powietrza lub do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu, potwierdzonych w ocenie, o której mowa w art. 89 ust. 1 tej ustawy, jednak nie dłużej, niż do 31 grudnia 2028 r.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, kontynuuje się realizację dotychczasowych działań naprawczych długoterminowych, o których mowa w art. 91 ust. 7a pkt 4 lit. c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Jako wskaźniki specyficzne dla planowanych działań naprawczych przyjmuje się wskaźniki określone w harmonogramie realizacji działań naprawczych dla ostatniego pełnego roku kalendarzowego realizacji programu ochrony powietrza.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

KLUB PARLAMENTARNY CENTRUM

Uzasadnienie

Projekt ustawy ma na celu wprowadzenie przepisu przejściowego dla programów ochrony powietrza, które zgodnie z wymogami ustawy Prawo ochrony środowiska zostały przyjęte w 2020 roku, zaktualizowane w 2023 roku i przewidują działania naprawcze do 2026 roku.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/2881 z dnia 23 października 2024 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy (wersja przekształcona) wprowadza obowiązek przygotowania do końca 2028 r. planów działania na rzecz poprawy jakości powietrza dla stref, w których w wyniku oceny jakości powietrza za 2026 r. stwierdzone zostaną przekroczenia nowych standardów jakości powietrza. Oznaczałoby to konieczność przyjęcia nowych programów ochrony powietrza, które obowiązywałyby jedynie w okresie 2 lat.

Konwent Marszałków Województw RP przyjął 16 września 2026 r. jednogłośnie stanowisko skierowane do Prezesa Rady Ministrów oraz Prezydenta RP, w którym podkreśla, że brak przepisów przejściowych w zakresie programów ochrony powietrza oznacza konieczność poniesienia znacznych nakładów organizacyjnych i finansowych bez realnej wartości dodanej dla systemu zarzadzania jakością powietrza. Konwent postuluje przyjęcie rozwiązania polegającego na ustawowym przedłużeniu obowiązywania aktualnych programów ochrony powietrza o okres 2 lat, co zapewni ciągłość realizacji działań naprawczych bez potrzeby przyjmowania nowych programów oraz opracowywania ich aktualizacji.

Wprowadzenie niniejszej ustawy będzie oznaczało przedłużenie terminu obowiązywania aktualnych programów ochrony powietrza do czasu ustanowienia nowych programów ochrony powietrza lub do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych lub docelowych w powietrzu potwierdzonych w ocenie poziomów substancji w powietrzu, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2028 r. Pozwoli to na zapewnienie ciągłości realizowanych dotychczas działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza, do czasu wejścia w życie nowych przepisów.

Przepis przejściowy przewiduje możliwość kontynuowania realizacji dotychczasowych długoterminowych działań naprawczych określonych w obowiązujących programach ochrony powietrza. Rozwiązanie to ma na celu utrzymanie ciągłości przedsięwzięć, których efekty są rozłożone w czasie i których przerwanie mogłoby ograniczyć skuteczność polityki poprawy

jakości powietrza prowadzonej przez właściwe organy oraz podmioty realizujące działania naprawcze.

W celu zapewnienia możliwości monitorowania postępów realizacji działań naprawczych w okresie przejściowym przyjęto, że wskaźnikami specyficznymi dla tych działań będą wskaźniki określone w harmonogramie realizacji działań naprawczych dla ostatniego pełnego roku kalendarzowego realizacji programu ochrony powietrza. Pozwoli to zachować ciągłość oceny skuteczności działań oraz porównywalność danych sprawozdawczych do czasu przyjęcia nowych programów ochrony powietrza.

Proponuje się wejście w życie ustawy po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, co jest wystarczające dla jednostek samorządu terytorialnego na podjęcie stosownych działań.

Projekt nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa. Projekt ustawy nie pociąga za sobą obciążenia budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

KLUB PARLAMENTARNY CENTRUM

Do druku nr .....

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR)
projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o przedłużeniu terminu obowiązywania programów ochrony powietrza

b) Przedstawiciel/Przedstawiciele wnioskodawcy:

Elżbieta Burkiewicz

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Projekt ustawy ma na celu wprowadzenie przepisu przejściowego dla programów ochrony powietrza, które zgonie z wymogami ustawy Prawo ochrony środowiska zostały przyjęte w 2020 roku, zaktualizowane w 2023 roku i przewidują działania naprawcze do 2026 roku.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/2881 z dnia 23 października 2024 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy (wersja przekształcona) wprowadza obowiązek przygotowania do końca 2028 r. planów działania na rzecz poprawy jakości powietrza dla stref, w których w wyniku oceny jakości powietrza za 2026 r. stwierdzone zostaną przekroczenia nowych standardów jakości powietrza. Oznaczałoby to konieczność przyjęcia nowych programów ochrony powietrza, które obowiązywałyby jedynie w okresie 2 lat.

Konwent Marszałków Województw RP przyjął 16 września 2026 r. jednogłośnie stanowisko skierowane do Prezesa Rady Ministrów oraz Prezydenta RP, w którym podkreśla, że brak przepisów przejściowych w zakresie programów ochrony powietrza oznacza konieczność poniesienia znacznych nakładów organizacyjnych i finansowych bez realnej wartości dodanej dla systemu zarzadzania jakością powietrza. Konwent postuluje przyjęcie rozwiązania polegającego na ustawowym przedłużeniu obowiązywania aktualnych programów ochrony powietrza o okres 2 lat, co zapewni ciągłość realizacji działań naprawczych bez potrzeby przyjmowania nowych programów oraz opracowywania ich aktualizacji.

Wprowadzenie niniejszej ustawy będzie oznaczało przedłużenie terminu obowiązywania aktualnych programów ochrony powietrza do czasu ustanowienia nowych programów ochrony powietrza lub do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych lub docelowych w powietrzu

KLUB PARLAMENTARNY CENTRUM

potwierdzonych w ocenie poziomów substancji w powietrzu, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2028 r. Pozwoli to na zapewnienie ciągłości realizowanych dotychczas działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza, do czasu wejścia w życie nowych przepisów. Przepis przejściowy przewiduje możliwość kontynuowania realizacji dotychczasowych długoterminowych działań naprawczych określonych w obowiązujących programach ochrony powietrza. Rozwiązanie to ma na celu utrzymanie ciągłości przedsięwzięć, których efekty są rozłożone w czasie i których przerwanie mogłoby ograniczyć skuteczność polityki poprawy jakości powietrza prowadzonej przez właściwe organy oraz podmioty realizujące działania naprawcze.

W celu zapewnienia możliwości monitorowania postępów realizacji działań naprawczych w okresie przejściowym przyjęto, że wskaźnikami specyficznymi dla tych działań będą wskaźniki określone w harmonogramie realizacji działań naprawczych dla ostatniego pełnego roku kalendarzowego realizacji programu ochrony powietrza. Pozwoli to zachować ciągłość oceny skuteczności działań oraz porównywalność danych sprawozdawczych do czasu przyjęcia nowych programów ochrony powietrza.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

☐ Tak	x Nie

Nie brano pod uwagę rozwiązań alternatywnych, gdyż cel który ma być osiągnięty jest możliwy jedynie poprzez zaproponowaną inicjatywę ustawodawczą.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Projekt ustawy jest spójny z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Proponowany 14-dniowy termin wejścia w życie ustawy jest w pełni uzasadniony i odpowiedni z uwagi na potrzebę przyjęcia proponowanych zmian.

KLUB PARLAMENTARNY CENTRUM

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Projekt ustawy będzie miał pozytywne skutki dla samorządów województw przez umożliwienie im przedłużenia terminu obowiązywania aktualnych programów ochrony powietrza, bez konieczności uruchamiania procedury zamówień publicznych na wykonanie nowego programu ochrony powietrza.

Projekt ten będzie miał pozytywny wpływ na stan powietrza w strefach, w których są stwierdzane przekroczenia norm jakości powietrza, i dla których jest wymagane opracowanie programów ochrony powietrza. Wynika to z faktu, iż w ostatnich latach następuje systematyczna poprawa jakości powietrza, a liczba stref z przekroczeniami norm jakości powietrza maleje.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Brak wpływu

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Wejście w życie projektu ustawy pozwoli na ograniczenie wysokości środków finansowych pochodzących z budżetu państwa, które zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1576) są przeznaczane na przygotowanie nowych programów ochrony powietrza. Środki te pochodzą w 60% z rezerwy celowej wojewody oraz 40% z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji do ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1576) oszacowano, że w 2025 i 2026 koszt opracowania nowych programów ochrony powietrza / planów działań krótkoterminowych oraz sprawozdań z ich realizacji w skali całego kraju wyniósłby ok. 14 mln zł (6 347 099,55 zł w 2025 r. oraz 7 657 313,55 zł w 2026 r.). Dzięki przyjęciu niniejszej ustawy, nie będzie konieczności poniesienia tych wydatków na opracowywanie nowych programów ochrony powietrza.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Nie dotyczy.

KLUB PARLAMENTARNY CENTRUM

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

☐ Tak	x Nie

Nie dotyczy.

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

☐ Tak	x Nie

Nie dotyczy.

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

☐ Tak	x Nie

Nie dotyczy.

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

☐ Tak	x Nie

Nie dotyczy.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
BIURO EKSPERTYZ I OCENY SKUTKÓW REGULACJI

Warszawa, 23 października 2026 r.

BEOS-WPEiM-2610/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS III.020.344.11.2026
Data wpływu 26.X.2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o przedłużeniu terminu obowiązywania programów ochrony powietrza (przedstawiciel wnioskodawców: posłanka Elżbieta Burkiewicz)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2026 r. poz. 573, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem projektu ustawy jest określenie zasad dalszego obowiązywania programów ochrony powietrza (dalej: „programy"), o których mowa w art. 91 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska[1] (dalej: „Poś").

Zgodnie z art. 1 ust. 1 projektu ustawy programy mają zachować moc do czasu ustanowienia nowego programu ochrony powietrza lub do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu, potwierdzonych w ocenie jakości powietrza, o której mowa w art. 89 ust. 1 Poś, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2028 r.

Artykuł 1 ust. 2 projektu ustawy przewiduje, że w okresie dalszego obowiązywania dotychczasowego programu będzie kontynuowana realizacja dotychczasowych działań naprawczych długoterminowych, o których mowa w art. 91 ust. 7a pkt 4 lit. c Poś. Jako wskaźniki specyficzne dla planowanych działań naprawczych mają być przyjęte wskaźniki określone w harmonogramie realizacji działań naprawczych dla ostatniego pełnego roku kalendarzowego realizacji danego programu.

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

[1] Dz. U. z 2025 r. poz. 1080, ze zm.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Z uwagi na przedmiot projektu ustawy należy uwzględnić:

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy[2] (dalej: „dyrektywa 2008/50/WE");
- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/2881 z dnia 23 października 2024 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy (wersja przekształcona)[3] (dalej: „dyrektywa (UE) 2024/2881").

2.1 Zgodnie z art. 1 dyrektywy 2008/50/WE ustanawia ona środki mające na celu: 1) zdefiniowanie i określenie celów dotyczących jakości powietrza, wyznaczonych w taki sposób, aby unikać, zapobiegać lub ograniczać szkodliwe oddziaływanie na zdrowie ludzi i środowisko jako całość; 2) ocenę jakości powietrza w państwach członkowskich na podstawie wspólnych metod i kryteriów; 3) uzyskiwanie informacji na temat jakości powietrza, pomocnych w walce z zanieczyszczeniami powietrza i uciążliwościami oraz w monitorowaniu długoterminowych trendów i poprawy stanu powietrza wynikających z realizacji środków krajowych i wspólnotowych; 4) zapewnienie, że informacja na temat jakości powietrza była udostępniana społeczeństwu; 5) utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach; 6) promowanie ścisłej współpracy pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie ograniczania zanieczyszczenia powietrza.

Art. 23 ust. 1 dyrektywy 2008/50/WE stanowi: „W przypadku gdy w określonej strefie lub aglomeracji poziomy zawartości zanieczyszczeń w powietrzu jednej lub kilku substancji przekraczają wartości dopuszczalne lub wartości docelowe, powiększone o odpowiednie marginesy tolerancji, państwa członkowskie zapewniają opracowanie planów ochrony powietrza dla przedmiotowych stref i aglomeracji w celu dotrzymania odpowiednich wartości dopuszczalnych lub wartości docelowych określonych w załącznikach XI i XIV.

W przypadku przekroczenia wartości dopuszczalnych, których termin wejścia w życie wygasł, plany ochrony jakości powietrza określają odpowiednie działania, tak aby okres, w którym nie są one dotrzymane, był jak najkrótszy. Plany ochrony jakości powietrza mogą ponadto zawierać szczególne środki służące ochronie wrażliwych grup ludności, w tym dzieci.

Plany ochrony jakości powietrza zawierają co najmniej informacje określone w załączniku XV sekcja A i mogą zawierać środki zgodne z art. 24. Plany te są niezwłocznie przekazywane Komisji, nie później jednak niż dwa lata po zakończeniu roku, w którym zaobserwowano pierwsze przekroczenie.

W przypadku gdy plany muszą zostać przygotowane lub zrealizowane w odniesieniu do kilku rodzajów zanieczyszczeń, państwa członkowskie w miarę

---

[2] Dz. Urz. UE L 152 z 11.6.2008, s. 1, ze zm.

[3] Dz. Urz. UE L, 2024/2881, 20.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2881/oj.

potrzeb przygotowują i realizują zintegrowane plany ochrony powietrza obejmujące wszystkie przedmiotowe zanieczyszczenia".

Dyrektywa 2008/50/WE zostaje uchylona ze skutkiem od dnia 12 grudnia 2026 r. (art. 31 ust. 1 dyrektywy (UE) 2024/2881).

2.2. Zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy (UE) 2024/2881 wprowadza ona przepisy o jakości powietrza, aby osiągnąć zerowy poziom emisji zanieczyszczeń, tak by jakość powietrza w Unii stopniowo się poprawiała do poziomów, których według najlepszych dostępnych i najbardziej aktualnych dowodów naukowych nie uznaje się już za szkodliwe dla zdrowia ludzkiego, ekosystemów naturalnych i różnorodności biologicznej, co przyczyni się do powstania nietoksycznego środowiska najpóźniej do 2050 r.

Artykuł 19 dyrektywy (UE) 2024/2881 dotyczy planów ochrony powietrza i planów działania na rzecz jakości powietrza. Określono w nim m.in., że jeżeli w danej strefie poziom zanieczyszczenia przekracza wartość dopuszczalną lub docelową określoną w sekcji 1 załącznika I, państwo członkowskie ustanawia plan ochrony powietrza określający właściwe środki służące osiągnięciu tej wartości oraz zapewnieniu, aby okres przekroczenia był jak najkrótszy i nie przekraczał czterech lat od końca roku kalendarzowego, w którym zgłoszono pierwsze przekroczenie; plan ustanawia się jak najszybciej, nie później jednak niż dwa lata po roku kalendarzowym, w którym odnotowano przekroczenie (ust. 1). Przewidziano także obowiązek ustanowienia planów działania na rzecz jakości powietrza, jeżeli w okresie od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2029 r. poziomy zanieczyszczeń przekraczają wartość dopuszczalną lub docelową, która ma zostać osiągnięta do 1 stycznia 2030 r. Plany te określają środki służące osiągnięciu właściwych wartości w terminie ich obowiązywania. Treść planów ochrony powietrza i planów działania na rzecz jakości powietrza określa załącznik VIII do dyrektywy (art. 19 ust. 4).

Dyrektywa (UE) 2024/2881 weszła w życie 10 grudnia 2024 r. Zgodnie z art. 30 ust. 1 dyrektywy (UE) 2024/2881 państwa członkowskie są zobowiązane do wprowadzenia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania większości jej przepisów (w tym art. 19) do dnia 11 grudnia 2026 r.

Z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: „TSUE") wynika, że przed upływem terminu wdrożenia dyrektyw do prawa krajowego państwa członkowskie są zobowiązane powstrzymać się od przyjmowania przepisów, które mogłyby zagrozić osiągnięciu przewidzianych w nich celów[4]. Oznacza to, że projekt ustawy należy ocenić pod kątem zgodności z dyrektywą (UE) 2024/2881.

[4] Wyroki TSUE w sprawach: C-129/96 *Inter-Environnement Wallonie*, C-144/04 *Mangold* i C-212/04 *Adeneler*.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Postanowienia dyrektywy 2008/50/WE zostały wdrożone do polskiego porządku prawnego m.in. na mocy Poś. Wdrożeniu art. 23 dyrektywy 2008/50/WE służą przede wszystkim przepisy art. 91 Poś. Zgodnie z art. 91 ust. 1 Poś dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 Poś[5], zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 Poś, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast, starostom oraz zarządowi związku metropolitalnego projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji. Zgodnie z art. 91 ust. 5 Poś dla stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 4 Poś, zarząd województwa, w terminie 12 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, o których mowa w art. 89 ust. 1 Poś, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast, starostom oraz zarządowi związku metropolitalnego projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, mającego na celu osiągnięcie poziomów docelowych substancji w powietrzu, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych, o którym mowa w art. 92 Poś.

W projekcie ustawy proponuje się zachowanie programów, o których mowa w art. 91 ust. 1 i 5 Poś, w mocy do czasu ustanowienia nowego programu ochrony powietrza lub do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu, potwierdzonych w ocenie jakości powietrza, o której mowa w art. 89 ust. 1 Poś, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2028 r., a także kontynuowanie w tym okresie realizacji dotychczasowych działań naprawczych długoterminowych, o których mowa w art. 91 ust. 7a pkt 4 lit. c Poś.

Przy ocenie proponowanych rozwiązań trzeba uwzględnić to, że chociaż dyrektywa 2008/50/WE zostanie uchylona z dniem 12 grudnia 2026 r., to dyrektywa (UE) 2024/2881 stanowi w części jej wersję przekształconą[6]. Zgodnie z art. 31 ust. 2 dyrektywy (UE) 2024/2881 odesłania do uchylonych dyrektyw odczytuje się jako odesłania do dyrektywy(UE) 2024/2881, zgodnie z tabelą

---

[5] Art. 89 ust. 1 Poś stanowi: „1. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio: 1) przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji; 2) mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji; 3) nie przekracza poziomu dopuszczalnego; 4) przekracza poziom docelowy; 5) nie przekracza poziomu docelowego; 6) przekracza poziom celu długoterminowego; 7) nie przekracza poziomu celu długoterminowego.

[6] Zgodnie z motywem 1 dyrektywy (UE) 2024/2881: „Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE i 2008/50/WE istotnie zmieniono. Ze względu na konieczność wprowadzenia dalszych zmian i w celu zapewnienia jasności dyrektywy te powinny zostać przekształcone".

korelacji znajdującą się w załączniku XII do tej dyrektywy. We wskazanej tabeli korelacji (załącznik XII do dyrektywy (UE) 2024/2881) jako jednostkę redakcyjną odpowiadającą art. 23 dyrektywy 2008/50/WE wskazano art. 19 dyrektywy (UE) 2024/2881.

Z powyższego wynika, że zmiana regulacji prawnej UE w odniesieniu do planów ochrony powietrza polega nie na uchyleniu rozwiązań przewidzianych w dyrektywie 2008/50/WE, lecz na kontynuacji ich obowiązywania w formie przekształconej na mocy dyrektywy (UE) 2024/2881. W tym kontekście można uznać, że projekt ustawy nie jest sprzeczny z dyrektywą 2008/50/WE.

3.2. Odnośnie do relacji proponowanych przepisów do dyrektywy (UE) 2024/2881 należy zauważyć, że przekształcenie regulacji dotyczących planów ochrony powietrza, choć utrzymuje zbliżone cele i formy działania, przewiduje także zmodyfikowanie obowiązków spoczywających na państwach członkowskich. Projekt ustawy można w tym zakresie uznać za niesprzeczny z dyrektywą (UE) 2024/2881. Należy przy tym podkreślić, że ocena ta nie jest tożsama ze stwierdzeniem, że proponowane rozwiązania są wystarczające do wdrożenia w tym zakresie dyrektywy (UE) 2024/2881. Kwestia ta wymaga kompleksowej analizy przepisów art. 91 Poś i przyjętych na ich podstawie programów ochrony powietrza, co nie stanowi przedmiotu niniejszej opinii.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o przedłużeniu terminu obowiązywania programów ochrony powietrza nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:
Tomasz Jaroszyński
naczelnik wydziału
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

Deskryptory bazy Rex: ochrona środowiska, projekt ustawy, Unia Europejska
Weryfikacja: Bartosz Pawłowski

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
KANCELARIA SEJMU
BIURO EKSPERTYZ I OCENY SKUTKÓW REGULACJI

Warszawa, 23 października 2026 r.

BEOS-WPEiM-2611/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.344.10.2026
Data wpływu 26.X.2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o przedłużeniu terminu obowiązywania programów ochrony powietrza (przedstawiciel wnioskodawców: posłanka Elżbieta Burkiewicz) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Przedmiotem projektu ustawy jest określenie zasad dalszego obowiązywania programów ochrony powietrza (dalej: „programy"), o których mowa w art. 91 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska[1] (dalej: „Poś").

Zgodnie z art. 1 ust. 1 projektu ustawy programy mają zachować moc do czasu ustanowienia nowego programu ochrony powietrza lub do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu, potwierdzonych w ocenie jakości powietrza, o której mowa w art. 89 ust. 1 Poś, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2028 r.

Artykuł 1 ust. 2 projektu ustawy przewiduje, że w okresie dalszego obowiązywania dotychczasowego programu będzie kontynuowana realizacja dotychczasowych działań naprawczych długoterminowych, o których mowa w art. 91 ust. 7a pkt 4 lit. c Poś. Jako wskaźniki specyficzne dla planowanych działań naprawczych mają być przyjęte wskaźniki określone w harmonogramie realizacji działań naprawczych dla ostatniego pełnego roku kalendarzowego realizacji danego programu.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

[1] Dz. U. z 2025 r. poz. 1080, ze zm.

Poselski projekt ustawy o przedłużeniu terminu obowiązywania programów ochrony powietrza **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:
Tomasz Jaroszyński
naczelnik wydziału
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

UWAGI W RAMACH Opiniowania projektów aktów prawnych (Sejm, Senat)

Informacja o projekcie:

Tytuł	Ustawa o przedłużeniu terminu obowiązywania programów ochrony powietrza
Projekt z dnia	09.10.2026 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP
Organizacja samorządowa	Związek Województw RP

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	art. 1 przesłanego projektu ustawy	Należałoby w projekcie ustawy **usunąć zapis mówiący o ocenie jakości powietrza decydującej o przedłużeniu terminu obowiązujących POP lub o ich wygaśnięciu** bądź doprecyzować w samym art. 1 lub uzasadnieniu do projektu ustawy **roku niniejszej oceny jakości powietrza.**	Pozostawienie artykuły **w aktualnym brzmieniu prawdopodobnie skutkować będzie** wygaszeniem obowiązujących aktualnie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych dla stref województwa zachodniopomorskiego. Należy zaznaczyć, iż oceny jakości powietrza dla województwa zachodniopomorskiego począwszy od roku 2022 nie wykazują żadnych przekroczeń dla żadnej ze stref w województwie. Działania naprawcze dla stref Aglomeracja Szczecińska i Miasto Koszalin zostały zaplanowane do realizacji do końca 2025 r. Dla strefy zachodniopomorskiej – działania naprawcze zaplanowano do końca 2026 r. Aktualnie POP dla stref		

			Aglomeracja Szczecińska i Miasto Koszalin obowiązują z uwagi na chęć utrzymania zapisów PDK w zakresie B(a)P, stanowiących część integralną niniejszych POP. Podsumowując - jedyną szansą na przedłużenie terminu obowiązywania POP w przypadku województwa zachodniopomorskiego byłoby **usunięcie zapisów odnośnie przywoływanej w art. 1 oceny jakości powietrza decydującej o przedłużeniu terminu bądź wygaśnięciu POP.** Należy zaznaczyć iż wydłużenie terminu obowiązywania wspomnianych 3 programów byłoby jednocześnie szansą na kontynuację realizacji działań naprawczych do końca 2028 r., co nabiera szczególnego znaczenia w świetle wyników dodatkowych ocen jakości powietrza wykonywanych dla województwa zachodniopomorskiego przez GIOŚ.		
2.					
3.					